

Las Latweefchu lauschu draugs.

1837. 11. Wewr.

6ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Rihges. zīmā Janwar tē Jētkab' basnizā zeenigs kandidahs Alwil Mūchel tikke eefwehtēhts par Skuijenes draudses mahzitasu.

Is Wahz' semmes. Zo walsi ne sinnaja isteikt, kur effoht pilssehta ar wahrdu: Kerms; tur atraddotees gohdiga deenest-meita, kas sawu lohni ne mas ne bija istehrejuse par dahrgahm drehbehm un bantitehm, nedf par lakkateem un zeppureem, nedf par krelleem un aufskarreem, bet to ar kristigu prahtu taupijuse, wisswairaf us saweem wezzakeem dohmadama, kas us semnehm dsihwoja un nu, jau labbu wezzumu panahkuschī, drihs wairs ne jaudaja few deenischku maiši sagahdahē. Sinau pahē winnu truhkumu dabbujuse, meita isluhdse wakkas no saweem kungeem, fanehme no scheem sawus sakrahtus 200 guldenus un dewahs zekā, wezzokeem to naudū peenest. Puff' zekū tik bija nostāigajuse, tad wakkars jau mettahs un winna apnehmahs, pahē nakti pee mihteem raddeem gulēht, kas turpatt pee leelzeka krohgu us renti turreja. Dauds "labb' wakkaru!" dewuse un fanehmuse, winna teem istahstija, kahdu leelu preeku winna saweem wezzakeem effoht nodohmajuse. Zik ka krohdsineeze to dsirdeja, winnas besdeewiga firds pehz to naudū sahze kahroht un winna apnehmahs, raddineezi pa nakti noschnaugt un winnas mantu patureht. Kad wissī jau zeeti bija eemigguschī, winna atwelfahs pee winnas gultas klahē un teescham isdarra to, ko launajs winnai prahtā dewis. Bet deenikai austoht, winna ar schauschalahm eeranga, ka winnas weeniga meita un raddineeze jau pa wakkaru sawas gullamas weetas bija pahēmihjuschas, un ka winna, to ne sinnoht, sawu paschu meitu bija nonahwejuse. — "Zik ne-ismannijamas irr Deewa tee fas un ne-isdibbinajami winna zekū!" — Schohs wahrduš isfaukufi, krohdsineeze sawu nedarbu sahze noschehloht, gahje pee teefas un patte peeteizahs. — Zā stahsta Wahz' awihses

fcho leetu par itt jaunu; bet mums fklaidraka sinna pahr to nahkufe rohka, kas fluddina: effoht jau Janwar-mehnefti preekfch 34 gaddeem, notizzis un to pilsfektu, fur meitas wezzaki dshwoja, ne saufoht Krens, bet Krens, ne zil tahk no Wihnes, fur meita 8 gaddus pee weeneem kungeem effoht deenejufe un pa to laiku 400 guldenes (lihds 120 rubl. fudr.) preekfch mihteem wezzakeem fa-
taupijufe.

Is Norwehgeru semmes. Schahs semmes augstaka teefa irr islaidufe pawehleschanu, ka schinnî 1837tâ gaddâ pa wiffu walstibu tohs leelus Lutera fwehtkus buhs fwehtigt, jo nupatt palikfchoht 300 gaddi, kamehr wiffa walstiba Lutera tizzibu effoht peenehmufe.

No Sprantfchu semmes. Schinnis laikôs, fur mehš kristigu mihleſtibu, Deewam schehl! jo deenas jo rettaki useemam, tas mums firdi jo wairaf lezzina, kad taf daschreis zilweks rohdahs, kas ar faweem darbeem fklaidri rahda, ka ta preekfchfihme, ko mums Jesus pats irr dewis, naw bijufi welti. — Schenu jums ſtahtifim pahr tahdu gohda wihru. — Sprantfchu semmê teff upite augſtu kalnu ſtarpâ dſikkâ eeleijâ, tur melderis ſawas dſirnawas bija uſtaifijis un ar feewu un behrneem jau daschu gaddu meerigi tur dſihwoja, kautgan upite tif maſa bija, ka ween pa pawaffaru un ruddeni dſirnawas ſpehje kuſtinaht, jo pa waſſaru gan drihs pawiffam iſſikke. Pehrna gaddâ tanni nakti no 20tas us 21mu Mei-deenu gaddijahs, ka warrens pehrfons usnahze un aplam leels leetus gahſehs tâ, ka wiffas uppes us reis pahrupludde. Gan daschs kaiminſch, drohſchâ weetâ dſihwodams, bailigi ſahze dohmaht us nabbaga melderi, kam ſawa ehzina bija eeleijâ un kam uhdens breefmas pa tahdu laiku drihs warreja wirſu nahkt, bet turklaht arri katrs zerreja, ka winſch, ſawu bailes weetu iſſinnadams, jau pats buhſchoht dohmajis us ſawu glahbſchanu, pee laika ſawu mahju atſtahjiss un us kalneem gahjiss. — Bet tif, ka gaisma auſe, kaimini redſeja — atawu nelaimi! — wiffa eeleija bija palikkufi par leelu eſaru, dſirnawas gan lihds puſſei ſtahweja uhdeni, pats melderis ar teem ſawejeem ſtahweja us behninu un rohkas pazeldams ſauze pehz glahbſchanas; jo uhdens azzim redſoht wehl auge, bet neweens zilweks ne atraddahs, kas buhtu meklejis glahbt, un meldera paſcha laiwu ſtraume jau bija aizrachwufi. Pats muifchas-kungs, pahr meldera nelaimi un breefmahm dſirdejis, jahſchus atſkrehje, un nomannidams, ka tur ilgaki jau wairs ne bija kawetees, ſohlja leelu mafu tam zilwekam doht, kas tohs nabba-

gus meldera lautinus isglabtu. Raut gan daschs to mafsu labpracht buhtu wehlejis few nopelniht, bet deht dschwibas bailojahs. Kad nu neweens ne nahf, tad pats muischas-kungs, ne behdadams wis, ka ne fenn no gruhtas flimmibas bija zehlees, usnehmahs tohs nelaimigus glabht, un ar sawu sirgu peldedams dewahs us dsirnawahm. Un raug', winnam isdewahs, tik tuwu peektuht, ka melderene sawu behrnianu tam pa behnina lohgu warreja isdoht ahrâ, jo uhdens jau drihs lihds pascheem behnineem bija audsis. Ar to behrnianu nu kungs gan arri laimigi nahze atpakkat pee mallas, bet wehl feschi zilweki bij ja-glabbi, un jau uhdens, weenâ gabbalâ gahsdamees no kalneem, draudeja dsirnawas paschas apgahst. — Jau feschy reises muischas-kungs ar sawu sirgu lihds dsirnawahm bija peldejis un feschy zilwekus laimigi isglahbis; bet wehl meldera wezza mahte bija atlikkufsi, kas patte tishcham bija gribbejusî palikt pehdiga. — Tomehr nabbags sirgs jau tik bija peekuffis, ka drihs wairs us kahjahm ne spehje turretees; tatschu muischas-kungs, ne mas ne dohmadams us to, ka zaur sirga nespehhibu pats warretu palikt nelaimigs, bet ween us to, ka tur wehl zilweks us glabshyanu gaidija, wehl weenreis usnehmahs lihds dsirnawahm peldeht. Jau ne zil tahl no turrenes buhdams, fahze us reis tâ lohbitees, ka ikweens jau dohmaja: nu pa gallam ar winnu, bet tomehr wehl fanehmahs un nahze pee lohga, wezzu mahti ar labbu rohku pa lohgu iswille un to few pakkat sirga muggurâ sehdi-naja, winnai peeteifdams, lai pee winna jel zeeti turrotees. Bet tik kahdus 20 fohkus no dsirnawahm aispeldejuschî, dsirdeja, ka dsirnawas ar breefsmigu trohkfui sagahsahs. Peekuffis sirgs no trohkfua istrushkajs un, tik ka muischas-kungs wezzai wehl warreja peesaukt, lai turrahs labbi zeeti, ja usahze sîhkt, ar abbeem zilwekeem grimdams. Laudis, kas pee mallas stahweja, kleeuse, dohmadami, ka winnus wairs ne redseschoht. Bet arri appakschy uhdens un drihs jau nahwê buhdams, muischas-kungs ne atmette drohshibu; tur ar peescheem sirgu wehl skubbinaja, lai pehdigu spehku wehl faneem un dohdahs us augschu. Un raug', pehz masa brihtina tee atkal pa uhdens wirsu rahdijahs. Sirgs par laimi atradde tahdu weetu, fur, gan lihds kasklam uhdenti stahwedams, tatschu maggeniht warreja atpuhstees. Bet wehl bij labs gabbals lihds mallai. Weidsainu reisi muischas-kungs sirgu skubbinaja, un tas fanehmahs gan, bet — pahri affu tik no mallas, luhf', tur nabbags nomohzihts sirgs kritte sprachdams pee semmes. Laimie, ka uhdens tē dsikkaks ne bija, kâ 5 pehdas ween; muischas-kungs wezzu nehme us plezzehm un pats isnessè mallâ. — Tur tee septin zilweki nu winnam pee kahjahm kritte un ar gauschahm preeku affarahm winnam pateize, bet winsch steidsehs prohjam un nabbageem isglabhteem paschâ sawâ nammâ papreeksch ruhmes-weetu sagahdaja, pirms us to dohmaja, ka winnam arri waijadseja atpuhstees un isduffeht.

D. St — m.

. Tajs ihfas sirnas par muhsu pasauli jeb semmi Stais gabbals.

Jahs effat lassijuschî, ka muhsu semme, kas weena pasauke jeb planete irr, ap fauli apfahrt gresdamees tekk. Bet to jau tak ne kâ ne juht un ne

manna? Uzim isfkattahs, ka semme stahw un faule eet. Bet klausees! Kad tu laiwa, woi us kugga, us kahda esera woi us juhraz, un laiwa woi kuggis ar pilnahm sehgelehm skreen, tad tu arri ne pawissam warri just un manniht, ka laiwa woi kuggis us preekschu skreen. Tas tew tad leekahs, ka us weetas stahwetu. Un kad tu ar laiwu woi kuggi skreedams semmi redsi, un us kohkeem un mahjahm un zittahm redsamahm leetahm, kas tur wirsü irr, luhkojees, tad tew isfkattahs, ka kohki un mahjas, un zittas leetas, kas tur irr, tew garram skreetu. Tapat tas arri isfkattahs, kad ar wahgeem knaschi brauz, un us tahlejeem kohkeem un mahjahm raugahs. Redset, tapehz mehsh tad arri ne juhtam un ne mannam, ka muhsu semme tekk, bet, kad to labbaki ne sinnam, dohmajam, ka semme stahw un faule tekk. Un tapehz, ka muhsu semme eeksch 24 stundahm weenu reisi rinkli apgreesusees, tapehz tas isfkattahs, ka faule eeksch scha laika semmi buhtu aptezzejusi. — Tapat tas arri ar mehnesi un swaigsnehm. Mehnesi gan ap semmi tekk, bet winnai waijag' 27 deenas un 8 stundas, tas irr: weena mehnescha laiku, ka sawu zekku notezzetu. Swaigsnes atkal, ka juhs lassijusch, zittas faules, kas us weetas stahw, zittas pafaules, kas ap sawu fauli greeschahs, mums isfkattahs, ka mehnesi un wissas swaigsnes ap muhsu semmi eeksch 24 stundahm buhtu apkahrt skrehjuschi. Tas wiss tapehz ta isfkattahs, ka muhsu semme apkahrt greesdamees eet. — Arri to jau warr apdohmah: muhsu semme irr prett faules un wissahm swaigsnehm, un prett ta tahuma, kurrâ faule un swaigsnes no mums irr, kohki masa leeta; woi tad nu tas leelums ap to masumu skrees? Bet ja tu scho mahzibu itt ka ar rohkahm gribbi Fert, tad greesees pats knaschi daudsreisi rinkli apkahrt, gan tad tew isliksees, ka ne tu apkahrt greesstohs, bet ka wissas leetas, kas ap tewi stahw, ap tewi rinkli skreetu.

.....g.

G u d r i b a s m a h z i b a s.

9.

Ne smahde gudra padohmu,
Tad eesi drohschu zekkinu;
Wahrgudrs, kas draugu neewajis,
Irr gruhdas behdas eegrüis.

10.

Ne wehrees zittâ kahrtâ kluht;
Jo zittâ kahrtâ jo buhs gruhht.
Tas traks, kas ne kur peeteekahs,
Pats few pataisa waimanas. H.
(Us preekschu wehl zittas.)

X I m a m i h k l a.

Wahz seemas atspirgstohs un jauki sellu;
Kad faule spihd, tad dohdu swehminu,
Un kahdu brihdi faldu smarschu zekku,
No nomanni ap seedu laizinu.

Kad ruddens nahk, tad tawas rohkas pildu
Ar dahwanahm, kas tewim tihkamas,
Un daschureisi tawu meesu fildu,
Kad seemas=deenas atkal nahkuschas.

B.

Brihw drikketh. No juhmallas=gubbernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napierky.